

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет прикладної математики та інформатики
Кафедра обчислювальної математики

ПРОГРАМА КУРСУ

«Алгоритми обчислювальних процесів»

Напрямок: прикладна математика

Факультет: прикладна математика та інформатика

Форма навчання: денна

Витяг з навчального плану

Курс	Семестр	Кількість кредитів	Загальний обсяг (год.)	Всього аудит. (год.)	у тому числі (год.):			Самостійна робота (год.)	Контрольні (модульні) роботи (шт.)	Розрахунково-графічні роботи (шт.)	Курсові проекти (роботи), (шт.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
					Лекції	Лабораторні	Практичні						
1	2	3	108	51	-	34	17	57	1	-	-	+	-

1. Анотація

Даний спеціальний курс є логічним продовженням курсу «Вступ до програмування», що традиційно читається для студентів факультету прикладної математики та інформатики. У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з типами задач програмування та способами їх розв'язування, будують оцінки складності відповідних алгоритмів та реалізують останні засобами алгоритмічних мов. Значна увага приділяється розробці алгоритмів обчислювального характеру, сортуванню, роботі з текстами, динамічному програмуванню.

2. Зміст програми

2.1. Побудова та аналіз алгоритмів

Тема 1. Предмет дисципліни. Парк комп'ютерів у світі. Призначення комп'ютерів та задачі, які вирішують за допомогою комп'ютерів. Класифікація найпростіших алгоритмів. Алгоритми лінійні та з галуженням.

Тема 2. Розв'язування найпростіших задач. Обчислення сум, кількостей та добутків. Табулювання функцій. Обчислення за рекурентними формулами. Рекурсія. Задачі на обчислення нескінчених послідовностей. Сумування рядів. Задачі на повний перебір.

Тема 3. Робота з одновимірними масивами. Задачі на пошук максимуму та мінімуму їх позицій та за іншими властивостями. Індксація. Головні алгоритми сортування: вставками, злиттям, бульбашкою. Алгебраїчні перетворення. Обчислення многочленів, операції над многочленами. Модульна арифметика, операції над модулями. Алгоритми повернення з модульного представлення.

Тема 4. Робота з матрицями. Вкладені цикли в матричних задачах. Алгоритм швидкого множення матриць. Динамічне програмування. Задача про множення кількох матриць. Розрахунок чисел Фібоначчі.

Тема 5. Складність алгоритмів. Методи побудови та аналізу алгоритмів. Складність алгоритмів. Методи розв'язування рекурентних послідовностей. Задачі класів P і NP .

Тема 6. Робота з текстом. Основні типи алгоритмів опрацювання текстової інформації. Вставка та вилучення тексту, розпізнавання слів, пошук підстрічок.

Тема 7. Структури даних. Зв'язані списки, стек, черга, дек. Додавання, пошук та вилучення елементів. Двійкові пошукові дерева. Дерева формули. Обхід дерев. Алгоритми повторень з галуженнями. Бінарний пошук. Множини. Графи. Обхід графа з використанням множин.

Тема 8. Обчислювальна геометрія. Основні типи алгоритмів. Пошук точок перетину прямих, променів та відрізків. Побудова дво- та тривимірних графіків.

Тема 9. Практичні застосування. Жадні алгоритми. Приклади застосувань. Поняття про евристичні та паралельні алгоритми. Генетичні алгоритми та їх застосування.

2.2. Розробка програм засобами MatLab, SciLab та GNU Octave

Тема 10. Взаємодія з системою. Середовище системи. Найпростіші обчислення. Вбудовані функції.

Тема 11. Розробка програм. Синтаксис внутрішньої мови. Типи даних. Керування потоками. Робота з двійковими та текстовими файлами.

Тема 12. Розв'язування задач алгебри. Робота з векторами та матрицями. Розв'язування систем лінійних рівнянь.

Тема 13. Розв'язування задач аналізу. Знаходження нулів та екстремумів функцій. Інтегрування функцій. Символьні обчислення.

Тема 14. Сценарії та функції. Сценарії. M -функції. Локальні, глобальні та статичні змінні. Передача параметрів.

Тема 15. Команди візуалізації. Побудова графіків функцій однієї змінної. Спеціальні графіки, гістограми. Тривимірні графіки. Збереження та експорт графічних об'єктів.

Основна література

1. **Глибовець М.М.** Основи комп'ютерних алгоритмів / М.М. Глибовець. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003.
2. **Кнут Д.Э.** Искусство программирования. Т. 1. Основне алгоритмы / Д.Э. Кнут. – М.: Вильямс, 2000. – 720 с.
3. **Кнут Д.Э.** Искусство программирования. Т. 2. Получисленные алгоритмы / Д.Э. Кнут. – М.: Вильямс, 2000.

4. **Кнут Д.Э.** Искусство программирования. Т. 3. Сортировка и поиск / Д.Э. Кнут. – М.: Вильямс, 2000. – 832 с.
5. **Кормен Т.** Алгоритмы: построение и анализ / Т. Кормен, Ч. Лейзерсон, Р. Ривест. – М.: МЦНМО, 2001. – 960 с.
6. **Костів О.В.** Методи розробки алгоритмів: Тексти лекцій / О.В. Костів, С.А. Ярошко. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 98 с.
7. **Хапко Р.** MATLAB. Прискорений курс / Р. Хапко, О. Іванишин. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. – 76 с.

Додаткова література

1. **Eaton J. W.** GNU Octave. A high-level interactive language for numerical computation / John W. Eaton, David Bateman, Søren Hauberg. – Boston, 2008.
2. **Алексеев Е.Р.** SciLab. Решение инженерных и математических задач / Е.Р. Алексеев, О.В. Чеснокова, Е.А. Рудченко. – М.: Бином, 2008. – 260 с.
3. **Ануфриев И.** Самоучитель MatLab / И. Ануфриев. – СПб: BHV, 2003.
4. **Павлова М. И.** Руководство по работе с пакетом SCILAB / М. И. Павлова. – СПб.: Наука, 2004. – 209 с.
5. **Пильщиков В.Н.** Сборник упражнений по языку Паскаль / В.Н. Пильщиков. – М.: Наука, 1989. – 160 с.

Програму склав старший викладач Я.С. Гарасим